09.09.2016

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Viite:
Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain, Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n sekä yrittäjän eläkelain 152 §:n muuttamisesta

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN ASIANTUNTIJALAUSUNTO; HE 114/2016 VP

Tausta

Harmaan talouden torjunnassa tarvitaan viranomaisten välistä yhteistyötä, kuten tietojen vaihtoa. Ajoittain on vaihdettava myös salassa pidettävää tietoa.

Myös työsuojeluviranomaiset osallistuvat harmaan talouden torjuntaan. Työsuojeluviranomaisten valvontatehtävistä harmaan talouden torjuntaan liittyvät erityisesti niin sanotun tilaajavastuulain valvonta, työsuhteen vähimmäisehtojen valvonta sekä ulkomaalaisen työvoiman käytön valvonta.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan työsuojeluviranomaisilla on oikeus saada vain tiettyjä salassa pidettäviä tietoja ja vain tietyiltä viranomaisilta. Työsuojeluviranomaisten tiedonsaantioikeus ei ole tällä hetkellä riittävän laaja ja tästä aiheutuu ongelmia käytännön valvontatyöhön. Työsuojeluviranomaisten puutteellinen tiedonsaantioikeus on noussut viime vuosina esiin myös eduskunnassa. Myös EU-lainsäädännön viimeaikainen kehitys on osaltaan synnyttänyt tarpeen laajentaa työsuojeluviranomaisten tiedonsaantioikeutta erityisesti lähetettyjen työntekijöiden lainsäädännön valvonnassa.

Hallituksen esitys - tiedonsaantioikeudet

Jotta voitaisiin ratkoa esiin nousseita ongelmia, tehostaa työsuojeluviranomaisten toimintaa sekä viranomaisten välistä yhteistyötä harmaan talouden torjunnassa, hallituksen ehdotuksessa esitetään, että työsuojeluviranomaisten oikeutta saada salassa pidettävää tietoa viranomaisilta ja muilta julkista tehtävää hoitavilta laajennetaan, kun työsuojeluviranomaiset suorittavat harmaan talouden torjuntaan liittyviä valvontatehtäviään.

Harmaan talouden torjuntaan liittyvissä valvontatehtävissä laajennettaisiin myös työsuojeluviranomaisten oikeutta luovuttaa salassa pidettävää tietoa viranomaisille ja muille julkista tehtävää hoitaville. Työsuojeluviranomaiset saisivat myös oikeuden saada Harmaan talouden selvitysyksikön tuottamia velvoitteidenhoitoselvityksiä.

Lisäksi mahdollistettaisiin työsuojeluviranomaisten keskinäinen salassa pidettävän tiedon vaihto kaikissa työsuojeluviranomaisten valvontatehtävissä.

Hallituksen esitys - muut muutokset ns. työsuojelun valvontalakiin (44/2006)

Hallituksen ehdotuksessa esitetään samalla myös muita työsuojeluviranomaisten toimintaan liittyviä lakimuutoksia. Nykyistä useammalle taholle annettaisiin oikeus tehdä muistutus, jos työsuojelutarkastuksessa ei ole toimittu ns. työsuojelun valvontalain mukaisesti.

Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO
www.stm.fi

Puhelin 0295 16001
Telekopio 09 6980 709

e-mail: kirjaamo@stm.fi
etunimi.sukunimi@stm.fi

Lisäksi ehdotuksessa esitetään, että työsuojelutarkastaja voisi antaa työnantajalle kehotuksen asiassa, joka koskee kirjallisen lomautustodistuksen tai työsopimuksen päättämisperusteita koskevan kirjallisen ilmoituksen antamista työntekijälle.

Yhteys hallitusohjelmaan ja käsittely työmarkkinajärjestöjen kanssa

Esitys on hallitusohjelman mukainen. Se myös osaltaan tukee harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategian tavoitteita. Esitystä on käsitelty kolmikantaisessa neuvottelukunnassa, joka on yksimielinen esityksen sisällöstä.

Suunniteltu voimaantuloaika

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan vuoden 2017 aikana. Voimaantuloaika päätettäisiin lain vahvistamisen yhteydessä ja se riippuisi siitä, kuinka kauan olisi varattava aikaa velvoitteidenhoitoselvitysten toimittamista koskevien tietoteknisten yhteyksien kehittämiseen.

Hallitussihteeri Anne Vänskä